

Oponentský posudek k diplomové práci

Klára Havlíčková: Judikatura Evropského soudního dvora na úseku ochrany životního prostředí - Příkladová studie na směrnici o ptácích

Oponovaná diplomová práce se věnuje problematice rozhodování Soudního dvora ES na úseku životního prostředí. K názvu práce si dovoluji poznamenat, že téma bylo schváleno katedrou jako *Judikatura Evropského soudního dvora na úseku ochrany životního prostředí*, podtitul se obvykle neuvádí, a to i v případech, kdy se dohodne vedoucí diplomové práce s diplomantem na zúžení či zpřesnění tématu. V daném případě však ani k zúžení a ani zpřesnění tématu nedošlo, diplomantka na judikatuře směrnice č.79/409/EHS dokládá předchozí výklad o praxi soudnictví na komunitárním úrovni.

V úvodu práce se autorka zabývá obecně rolí soudů a speciálně pak v oblasti ochrany životního prostředí. Diplomová práce je rozdělena na čtyři části. V první z nich se autorka věnuje popisu historického vývoje a platné právní úpravy ochrany životního prostředí na úrovni Společenství, jak vyplývá zejména z primárních pramenů. V druhé části se zabývá Soudním dvorem ES, především Evropským soudním dvorem a Soudem prvního stupně. Jen velmi stručně rozebírá některé druhy řízení podle Smlouvy o založení ES.

Jádrum práce tak zůstává nesporně část 3., týkající se tendencí rozhodování Evropského soudního dvora na úseku ochrany životního prostředí a část 4., která předchozí výklad dokresluje a rozšiřuje na příkladech z určité oblasti práva životního prostředí, konkrétně z oblasti složkové ochrany. Judikatuře ESD k uznání ochrany životního prostředí jako jednoho ze základních cílů ES mohla být vzhledem k jeho významu pro vývoj práva životního prostředí věnována větší pozornost (str.19). Jinak je část 3. poměrně zdařilá. Postrádám však velmi důležitou oblast rozhodování ESD v případě sporů jednotlivých orgánů ES, resp.EU o právní základ, resp.kompetence při vydávání sekundárních právních předpisů v oblasti ochrany životního prostředí, přitom v posledních letech se objevilo několik velmi zajímavých případů, např. týkající se trestněprávní ochrany životního prostředí či obchodování s nebezpečnými chemickými látkami podle Rotterdamské úmluvy. Zajímavá je také v poslední době judikatura týkající se výkladu mezinárodních smluv v oblasti ochrany životního prostředí, ke kterým ES přistoupilo či žaloby vlastníků pozemků na Evropskou komisi v rámci schválených biogeografických seznamů podle směrnice č.92/43/EHS, o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin.

V čtvrté části práce má diplomantka problémy s českou terminologií překladu klíčového pojmu směrnice o ptácích *Special Protection Areas*. V seznamu použitých zkratk jej překládá jako *zvláště chráněné území*, na str.39 a násl. však jako *zvláště chráněnou oblast*. Bylo by jistě vhodnější překlad sladit nebo používat termín z transpozice, provedené zákonem č.114/1992 Sb., tedy *ptačí oblast*. V kapitole 4.2. se autorka nezmiňuje o rozsudcích, které uvádějí, na co se působnost směrnice nevztahuje. Kapitola 4.4. je jen velmi stručná a jaksi nedořečená, chybí zde problém, rozsudky, hodnocení, atd. V kapitole 4.9., jinak velmi kvalitně zpracované, postrádám důležitou aktuální judikaturu k aplikaci čl.6 odst.4 směrnice č.92/43/EHS ve vztahu ke směrnici č.79/409/EHS. Jinak v zásadě hodnotím část čtvrtou jako velmi zdařilou.

Poznatky, zpracované ve všech částech práce diplomantka využila poměrně zdařile v závěrech. V práci, resp. v závěrech práce však postrádám informaci, zda a pokud ano, v kterých oblastech životního prostředí probíhá proti České republice proces pro porušení smlouvy podle čl.226 SES.

Diplomantce vytýkám, že na některých místech práce uvádí neaktuální údaje (str. 8, 9, 28, atd.). Místo se nevyvaruje až novinářského či beletristického stylu psaní a používá výrazy navozující dojem, že jde o text pro učebnici autorského kolektivu. Rovněž vytýkám nedbalost při korekturách (chyby v člancích Smlouvy ES, chyby ve zkratkách, rozsudek C-240/83 ADBH nebyl vydán před více jak třiceti, ale dvaceti lety, atd.).

Závěr: Oponovaná diplomová práce splňuje po formální i materiální stránce požadavky kladené na diplomové práce na PFUK v Praze, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě. V jejím rámci bych rád získal od diplomantky odpověď na následující otázky:

- 1) Zda a pokud ano, v kterých oblastech životního prostředí probíhá proti České republice proces pro porušení smlouvy podle čl.226 SES?
- 2) Z jakých nejčastějších důvodů ESD v řízeních podle čl.226 SES zamítl žalobu Komise (příklady konkrétních rozhodnutí ESD v oblasti životního prostředí)?

V Praze dne 22.1.2007

JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.
oponent diplomové práce